

I N H O U D

- Wonen, zorg en ouderen **3**
Elk vogeltje wil blijven zingen zoals het gebekt is
- Een Nijmeegs woonzorgcomplex voor allochtone ouderen **7**
- Jeugdzorg en allochtone cliënten **8**
- Als je je goed voelt neem je toch geen pillen? **11**
Miscommunicatie in de zorg
- De belangen van allochtone hulpvragers **13**
De bijdrage van Zorgbelang Gelderland
- Van zelfhulp naar hulp op maat **15**
- Interculturalisatie in de geestelijke gezondheidszorg **20**
“Als we gaan denken dat we er zijn, moeten we ons ernstig zorgen gaan maken”
- Fullservice pakket diversiteit en zorg **23**
- Scheiden is erger dan geslagen worden **24**
- Literatuurlijst **26**

C O L O F O N

Enzovoort Visies is een uitgave van Enzovoort - innovatie in emancipatie; het emancipatiebureau voor de provincie Gelderland. Visies is een thematische uitgave, die circa twee keer per jaar uitkomt. Nummer 9 verschijnt winter 2007.

Redactie

Hoofdredactie: Henriëtte Neuijen (Enzovoort)
(Eind)redactie: Asha Dijkstra en Nuray Dogan-Altundal (Enzovoort),
Jannie Groenewold (Vrouwendocumentatiecentrum De Feeks).

Aan dit nummer werkten mee: Nel Suerink (Osmose) en Henk Beltman (Zorgbelang Gelderland).

Redactieadres

Enzovoort-innovatie in emancipatie
Postbus 606 6800 AP Arnhem
T (026) 351 70 17
F (026) 445 41 67
E info@enzovoort.org

Vormgeving & Druk

Vormgevers Arnhem bNO
Drukkerij Stunnenberg

Foto's en illustraties

Illustraties: Dorine Moret
Foto omslag: Joost Ooijman, Zorgbelang Gelderland

Enzovoort ontvangt voor haar werk subsidie van de provincie Gelderland.

ISSN: 1572-7696

© Enzovoort, juni 2007

Redactioneel

Toegankelijke zorg is in mijn leven bijna een vanzelfsprekendheid. Weinig ziek, geen wachtlijsten, prettige artsen, geruststellende verplegers. Ook de thuiszorg voor mijn ouders werd snel en adequaat in gang gezet. Knelpunten in de zorg, ik kwam ze niet tegen.

Tot ik luisterde naar de ervaringen van mijn Turkse vriendin D, toen haar moeder vorig jaar een borstonderzoek moest ondergaan. Ze gaat mee naar het ziekenhuis om de uitslag te horen, ter ondersteuning en om te tolken. Ze zijn beiden gespannen: is het kanker? Als ze eindelijk aan de beurt zijn is het eerste wat de specialist tegen D zegt: “Waarom kom jij tolken? Hoe lang woont je moeder nou in Nederland? Zij moet toch zelf Nederlands spreken?”

Intussen zit haar moeder er vergeten bij. Dan eindelijk de uitslag: “U heeft kanker, maakt u een nieuwe afspraak bij de balie om het verder te bespreken.” En weg is hij.

Maar D is assertief, ze holt achter de arts aan en roept hem terug voor meer uitleg. De arts schrikt, maar draait wel bij en geeft alsnog uitleg over de diagnose en de behandeling.

De diagnose wordt er niet beter van, maar wel het gevoel van moeder en dochter dat ze serieus genomen worden.

In dit ziekenhuis blijft de communicatie steeds een probleem: het gaat vaker over taal dan over de behandeling en pijnklachten van de patiënte. D is op een gegeven moment niet meer welkom bij afspraken en in het patiëntendossier staat: ‘mevrouw heeft een lastige dochter’. D verzucht dat het wel lijkt of allochtoon zijn op zichzelf al een ziekte is. Maar ze laat het er niet bij zitten en dient een klacht in. Nog dezelfde dag reageert het ziekenhuis en er volgt een goed gesprek dat de lucht opklaart. Totdat de moeder van D bij een andere internist moet zijn en alles van voren af aan begint.

Het verhaal van D houdt me bezig: toen mijn levenspartner voor borstonderzoek naar een ziekenhuis moest, stond in de folder het advies om iemand mee te nemen, omdat na het onderzoek direct de diagnose werd gesteld en die boodschap hard kan aankomen. Dat is toch ook heel normaal als je een moeilijk gesprek verwacht? Ik ken D te goed om ook maar één woord in twijfel te trekken. Ze heeft gelijk: als je zó benaderd wordt lijkt allochtoon zijn inderdaad een chronische handicap.

In de muziekwereld heeft men, in een tijd van schaarste, ingevoerd dat sollicitanten achter een scherm moeten voorspelen, om de traditionele bevooroordeeling op vrouw-zijn te voorkomen. Orkestleiders konden eerst hun oren en ogen niet geloven, maar uiteindelijk is het resultaat dat symfonieorkesten voor veertig procent uit vrouwen bestaan.

In de zorg kunnen we niet achter schermen werken om onze vooroordelen buiten te sluiten. In de zorg is menselijk contact een doorslaggevend element, want ziek zijn, zorg nodig hebben, om hulp vragen zijn juist dingen die ons kwetsbaar en soms bang maken. Zorg die niet alleen medisch en technisch van goede kwaliteit is, maar ook respectvol en onbevooroordeeld, is een eis die we ons als samenleving moeten stellen. Toegankelijke zorg is letterlijk afgestemd op rolstoelgebruikers. Toegankelijke zorg betekent ook dat het voor iedereen net zo vanzelfsprekend is als voor mij, om goed en vriendelijk behandeld te worden. Voor mijn Turkse vriendin en haar moeder, voor Peter die homo is en thuiszorg nodig heeft, voor de Surinaams-Hindoestaanse moeder van mevrouw Ramdat en voor u.

-- Henriëtte Neuijen